

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Inspectoratul General al Poliției

O R D I N

27 noiembrie 2017

mun. Chișinău

nr. 473

**Cu privire la aprobarea standardelor comune
de organizare, funcționare și dotare a subdiviziunilor de
investigații, urmărire penală și criminalistice ale Poliției**

În scopul asigurării unei prestații eficiente în materie de elaborare a cadrului normativ relevant activității Poliției pe principii unice de acțiuni, în conformitate cu prevederile pct. 14 subpct. 14) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 24.04.2013, precum și în vederea realizării acțiunii 1.2 din Planul de acțiuni privind consolidarea capacităților Poliției de a lupta împotriva criminalității organizate și celei transfrontaliere, pentru anii 2017-2020, aprobată prin Ordinul MAI nr. 219 din 19.07.2017, precum și în contextul Ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 118 din 23 iunie 2015 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind elaborarea și aplicarea procedurilor operaționale în cadrul Poliției”,-

O R D O N :

1. A aproba standardele comune de organizare, funcționare și dotare a subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice (în continuare - Standarde) conform anexei.
2. A asigura studierea și respectarea prezentului ordin de către efectivul din subordine.
3. A aduce la cunoștință prezentul ordin subdiviziunilor interesate ale Inspectoratului General al Poliției.
4. Controlul executării prevederilor prezentului ordin se atribuie conducerii Inspectoratului național de investigații, Direcției generale de urmărire penală și Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare ale IGP.

Şef,
comisar-șef

Alexandru PÎNZARI

**STANDARDE COMUNE
de organizare, funcționare și dotare a subdiviziunilor de investigații,
urmărire penală și criminalistică**

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Prezentele Standarde reglementează modul de organizare, structura funcțională, statutul funcțiilor și categoriile de personal încadrat și dotarea subdiviziunilor antrenate la prevenirea și combaterea criminalității și se aplică angajaților Poliției în conformitate cu legislația în vigoare.

2. Pentru prevenirea și combaterea criminalității, în cadrul IGP sunt instituite subdiviziuni de investigații, urmărire penală și criminalistică de toate nivelele (național, regional, teritorial și specializat, cu subdiviziunile subordonate, în condițiile legii, ca subdiviziuni operaționale și de suport, fără personalitate juridică.

3. În sensul prezentului standard, următoarele noțiuni semnifică:

Lista abrevierilor:

MAI – Ministerul Afacerilor Interne

IGP – Inspectoratul General al Poliției

INI – Inspectoratul național de investigații

DGUP – Direcția generală urmărire penală

CTCEJ – Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare

ST-C – Subdiviziunea tehnico-criminalistică

Secția CFL – Secția cercetări la fața locului

CBRNE – Substanțe chimice, biologice, radioactive, nucleare și explozive

MMTS – Metode și mijloace tehnico-științifice

Standard - ansamblu de norme obligatorii și executorii referitoare la organizarea activității de investigații, urmărire penală și criminalistică ale Poliției și în subdiviziunile subordonate, precum și reguli cu privire la interacțiunea subdiviziunilor împărtenește cu atribuțiile de prevenire, constatare, investigare și urmărire a infracțiunilor.

Arie/zonă de competență/responsabilitate – teritoriul pe care subdiviziunile regionale ale Poliției își îndeplinesc atribuțiile și misiunile.

Subdiviziuni ale Poliției – unități ale Poliției de competență teritorială generală, sau teritorială corespunzător împărțirii administrativ - teritoriale a țării și specializate, subordonate Inspectoratului General al Poliției.

Subdiviziune care efectuează activitate specială de investigații – serviciile de investigații care își realizează sarcinile și atribuțiile în conformitate cu prevederile Legii

nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații și alte acte normative specifice din domeniu.

Organ de urmărire penală - subdiviziune constituită, în ordinea prevăzută de lege, prin ordinul ministrului afacerilor interne, care este împuñnicită cu atribuții de a efectua acțiuni de urmărire penală în condițiile Codului de procedură penală, examina sesizările cu privire la infracțiuni și de a efectua urmărirea penală conform competenței materiale sau teritoriale.

Activitatea criminalistică – în sensul prezentului standard, reprezintă activitatea subdiviziunilor specializate care în cadrul cercetării la fața locului, folosind metode și mijloace tehnico-științifice, au atribuții de depistare, ridicare și studiere a urmelor de la fața locului, în scopul identificării modului, metodelor și mijloacelor de săvârșire a infracțiunii.

Activitatea de fixare criminalistică a locului faptei – constă în realizarea acțiunilor de efectuare a fotografiilor de orientare, a schiței, a obiectelor principale și în detaliu, precum și descrierea în cuprinsul procesului-verbal de cercetare la fața locului.

Criminalist – angajat din cadrul structurilor de profil care efectuează activitate criminalistică.

Subordonare organizatorică a ofițerului de investigații, de urmărire penală și criminalistului – raport de organizare ierarhică după principiul național, regional și teritorial față de conducătorul instituției în cadrul căreia este constituit organul de investigații, de urmărire penală, criminalistic și conducătorul de subdiviziune teritorială, doar în limitele cheștiunilor ce țin de comportament, ordinea și disciplina interioară și alte activități, care nu afectează atribuțiile și independența procesuală a reprezentanților organelor de urmărire penală, de investigații și criminalistice.

Infracțiune de rezonanță social sporită – faptă care afectează echilibrul social firesc, provoacă o anumită stare de indignare, de dezaprobație publică, insecuritate socială.

Infracțiune cu caracter transnațional – orice infracțiune care, după caz:

- a) este săvârșită pe teritoriile a două sau mai multor state;
- b) este săvârșită pe teritoriul unui stat, dar pregătirea, planificarea, conducerea sau controlul său are loc, în tot sau în parte, pe teritoriul altui stat;
- c) este săvârșită pe teritoriul unui stat de un grup sau o organizație criminală care desfășoară activități criminale în două sau mai multe state;
- d) este săvârșită pe teritoriul unui stat, dar rezultatul acesteia se produce pe teritoriul altui stat.

Domenii ale criminalității organizate transfrontaliere (transnaționale):

- criminalitatea organizată;
- terorismul;
- traficul de persoane și exploatarea sexuală a femeilor și a copiilor;

- traficul ilicit de droguri;
- traficul ilicit de arme;
- contrabanda;
- spălarea banilor;
- corupția;
- contrafacerea mijloacelor de plată;
- criminalitatea informatică;

4. Activitatea de investigații, urmărire penală și criminalistică este reglementată de Constituția Republicii Moldova, tratate internaționale la care Republica Moldova este parte, Codul de procedură penală, Legea nr.320 din 27.12.2012 „Cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului”, precum și alte legi și acte normative în vigoare.

5. Cadrul juridic al organizării activității de investigații, este constituit din Legea nr.59 din 29.03.2012 „Cu privire la activitatea specială de investigații”, Regulamentele-cadrul privind organizarea și funcționarea subdiviziunilor subordonate Inspectoratului General de Poliție care desfășoară activitate specială de investigații, precum și alte acte normative interdepartamentale și departamentale.

6. Cadrul juridic al organizării activității de urmărire penală este constituit din: Legea nr.333 din 10.11.2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală, Regulamentul privind organizarea și funcționarea Direcției generale urmărire penală (în continuare DGUP) a IGP al MAI, Regulamentele-cadrul privind organizarea și funcționarea subdiviziunilor subordonate Inspectoratului General de Poliție care desfășoară activitate de urmărire penală, Instrucțiunile referitoare la organizarea activității de urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției, precum și alte acte normative interdepartamentale și departamentale.

7. Cadrul juridic al activității criminalistice, constituit din acte normative interdepartamentale și departamentale, care reglementează activitatea organului din care fac parte subdiviziunile criminalistice.

8. Interacțiunea subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice se stabilesc în funcție de sarcinile și atribuțiile prevăzute/reglementate de prezentul standard.

9. Activitatea de investigații, urmărire penală și criminalistică se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, în conformitate cu principiile: legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, oportunității și inofensivității, transparenței, îmbinării metodelor publice și secrete, cooperării cu alte autorități de stat, deideologizării și nepărtinității,umanismului, democratismului, caracterului personal al răspunderii penale, individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, legalității procesului penal, prezumției nevinovăției, egalității în fața legii și a autorităților, inviolabilității persoanei/domiciliului/proprietății/vieții private, secretului corespondenței și respectării secretului profesional.

10. Toate subdiviziunile specializate, inclusiv subdiviziunile cu calitate de organ de urmărire penală ale Poliției, se constituie, reorganizează și lichidează, în condițiile legii, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului IGP al MAI.

CAPITOLUL II

SISTEMUL ORGANIZATORIC

11. **Sistemul organelor de investigații** al Poliției este compus din următoarele subdiviziuni: Inspectoratul național de investigații și servicii subordonate acestuia, subdiviziunile regionale cu servicii subordonate, serviciile de investigații infracțiuni din cadrul inspectoratelor de poliție, în condițiile legii ca subdiviziuni operaționale și de suport, fără personalitate juridică.

12. **Organul de investigații de primul nivel** al Poliției este Inspectoratul național de investigații cu subdiviziunile specializate subordonate acestuia, care dispun de **statut de organ ierarhic superior** și coordonează activitatea tuturor subdiviziunilor de investigații subordonate Inspectoratului General al Poliției și are ca aria de responsabilitate întreg teritoriul Republicii Moldova.

13. **Organul de investigații de nivelul doi** al Poliției sunt subdiviziunile de investigații constituite în Subdiviziunile Regionale ale Poliției, care coordonează activitatea organelor de investigații de nivelul III, responsabile de prevenirea și combaterea criminalității pe aria de responsabilitate.

14. **Organul de investigații de nivelul trei** al Poliției sunt subdiviziunile de investigare infracțiuni constituite în inspectoratele de poliție teritoriale și alte unități inferioare ale Poliției abilitate cu astfel de atribuții.

15. Sistemul organelor de urmărire penală al Poliției este compus din următoarele subdiviziuni: Direcția generală urmărire penală și subdiviziunile constituite în cadrul acesteia, secții coordonare a activității de urmărire penală (și serviciile din cadrul acesteia, secții specializate de urmărire penală, secțiile de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție teritoriale.

16. **Organ de urmărire penală central de primul nivel** al Poliției este Direcția generală urmărire penală, dispune de **statut de organ ierarhic superior** și coordonează activitatea tuturor subdiviziunilor de urmărire penală subordonate Inspectoratului General al Poliției și are o rază de acoperire pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

17. **Organe de urmărire penală de nivelul doi** ale Poliției sunt Secțiile coordonare a activității de urmărire penală, subordonate organului de urmărire penală de primul nivel.

18. **Organe de urmărire penală de nivelul trei** sunt subdiviziuni de urmărire penală constituite în cadrul inspectoratelor de poliție teritoriale.

19. Secția de urmărire penală a Centrului pentru combaterea traficului de persoane și a Centrului combatere a crimelor informaticе, dispun de **statut de organ de urmărire penală specializat**.

20. Toate organele de urmărire penală de orice nivel sunt parte componentă a întregului sistem al organelor de urmărire penală din cadrul IGP al MAI, organizatoric și procesual, în limitele Codului de procedură penală, se subordonează DGUP a IGP al MAI.

21. Subdiviziunile de urmărire penală de toate nivelele, inclusiv organul de urmărire penală specializat, dispun de independență procesuală deplină în raport cu subdiviziunile polițienești și organele care exercită activitate specială de investigații, și sunt subordonate organizatoric șefului IGP al MAI sau, conducătorului subdiviziunii în cadrul cărora acestea activează, în măsura în care nu afectează atribuțiile și independența procesuală.

22. Sistemul **subdiviziunilor cu activitate criminalistică** al Poliției este compus din:

- **CTC și EJ** în cadrul IGP, subdiviziune specializată de suport, în asigurarea unei asistențe tehnico-criminalistice eficiente, cu subdiviziunile subordonate Direcția „Centru” 1 și 2, „Nord” și „Sud”; Secția „Est” și Secția CFL.

- **Secția CFL** constituită în cadrul Centrului tehnico-criminalistic și expertize judicare al IGP, este subdiviziune independentă care are împărțire teritorială (regională), întreaga activitate a căreea este coordonată la nivelul CTCEJ.

- ST-C la nivel local constituite în cadrul Inspectoratelor de poliție ale sectoarelor municipale ale Direcției de poliție a mun. Chișinău, Inspectoratelor de poliție ale Direcției de poliție a UTA Găgăuzia și Inspectoratelor de poliție teritoriale, Subdiviziuni independente și activează la nivel teritorial.

CAPITOLUL III

COMPETENȚA FUNCȚIONALĂ

23. **Competența procesuală** a organelor de investigații ale Poliției este stabilită de art. 273 Cod procedură penală.

24. Organele de investigații au sarcina de a efectua măsuri speciale de investigații, inclusiv de a utiliza înregistrări audio și video, filmări, fotografieri, de a efectua acțiunile de constatare și de a documenta rezultatele acestor acțiuni în conformitate cu prevederile alin. (3) art. 265 și alin. (2) art. 273 Cod de procedură penală, în scopul descoperirii indicilor infracțiunii și persoanelor care au săvârșit-o, de a executa dispozițiile ofițerului de urmărire penală cu privire la reținere, aducerea silită și la alte acțiuni procesuale, precum și de a acorda ajutor ofițerului de urmărire penală la efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

25. În condițiile Codului de procedură penală, organele de constatare premergător sesizării organelor de urmărire penală, efectuează acțiuni de constatare doar în scopul depistării indicilor și confirmării bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea infracțiunii sau a circumstanțelor care exclud urmărirea penală.

26. Conform competențelor funcționale **Inspectoratul național de investigații, organ de investigații de primul nivel** în cadrul IGP al MAI, investighează și descoperă pe întreg teritoriul țării:

- 1) infracțiunile deosebit de grave și excepțional de grave, cu prezența circumstanțelor agravante prevăzute de Codul penal al RM, (art. 77 alin. (1) lit. i), k) și anume, săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit; săvârșirea infracțiunii cu folosirea armei, a munițiilor, a substanțelor explozive ori a dispozitivelor ce le imită, a mijloacelor tehnice special pregătite, a substanțelor nocive și radioactive, a preparatelor medicamentoase și a altor preparate chimico-farmacologice, precum și cu aplicarea constrângerii fizice sau psihice);
- 2) infracțiuni comise de grupări sau organizații criminale;
- 3) infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave săvârșite în mai multe regiuni;
- 4) infracțiuni din domeniul crimei organizate transfrontaliere/transnaționale;
- 5) infracțiuni cu rezonanță social sporită;
- 6) infracțiuni conform competențelor prevăzute de regulamentele de activitate a subdiviziunilor subordonate INI.

27. Ca excepție, luând în considerație specificul tipului infracțiunii, **investigarea cazurilor din categoria infracțiunilor informative, precum și a infracțiunilor conexe, comise prin utilizarea sistemelor informaționale și mijloacelor tehnice moderne, fraudele cu carduri de plată precum și investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de trafic de ființe umane și celor conexe**, vor fi în competența funcțională a subdiviziunilor specializate ale INI.

28. În calitate de organ de investigații de primul nivel, INI are competența de a verifica și a contribui prin controale speciale pentru realizarea sarcinilor puse în fața organelor de investigații de nivelul doi și trei.

29. **Organele de investigații de nivelul doi** dispun de competență în limitele ariei de responsabilitate în care activează, investighează și descoperă infracțiunile deosebit de grave și excepțional de grave, care nu țin de competența materială internă a organului de investigații de nivelul I, în limitele competenței pornește și gestionează dosare speciale, atrage persoane la colaborarea confidențială, în baza acordului în scris și verbal, precum și repartizează organelor de nivelul trei surse financiare destinate activității speciale de investigații.

30. **Organele de investigații de nivelul doi** au obligația de a verifica și a contribui prin controale speciale pentru realizarea sarcinilor puse în fața organelor de nivelul trei din raza teritoriul administrativ deservit, în ceea ce privește rolul activ al acestora în depistarea și înregistrarea tuturor infracțiunilor, comise în teritoriul în care acestea activează, inclusiv cele latente. Despre rezultatele verificărilor, raportează organului ierarhic superior.

31. **Organele de investigații de nivelul trei** dispun de competență doar în aria de responsabilitate în care activează, constată, investighează și descoperă infracțiunile ușoare, mai puțin grave, grave. În limitele competenței pornește și gestionează dosare speciale, atrage persoane la colaborarea confidențială, în baza acordului verbal, solicită

de la organul de nivel doi eliberarea surselor financiare destinate activității speciale de investigații.

32. În cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave, excepționale de grave comise în teritoriul administrativ în care activează, organul de investigații de nivelul trei are obligația de a se deplasa la fața locului și a efectua toate acțiunile inițiale ce se impun în vederea descoperirii infracțiunii, urmând ca investigarea cazului să fie preluată de organul de nivelul doi sau după caz de nivelul întâi.

33. **Organele de investigații de nivelul doi și trei** pot efectua acțiuni de constatare în afara teritoriului în care acestea activează, însă cu informarea prealabilă a conducerii organului de constatare din teritoriu respectiv și a organelor ierarhic superioare.

34. În cazul infracțiunilor constatate, angajații **organelor de investigații au dreptul** de a efectua acțiunile prevăzute în alin. (2), (3), (4) art. 273 Cod procedură penală.

35. În cazurile comiterii infracțiunilor deosebit de grave a căror autor a fost stabilit, există suficiente mijloace de probă și nu este necesar de a efectua măsuri speciale de investigații suplimentare, activitățile de urmărire penală/investigare se vor efectua de către structurile specialize din cadrul subdiviziunilor teritoriale, **de nivelul trei**.

36. **Direcția generală urmărire penală are competență teritorială** pe tot teritoriul Republicii Moldova și competența materială, stabilită de art. 266 Cod procedură penală, de regulă efectuează urmărirea penală în cauzele penale complexe, cu grad sporit de dificultate la administrarea probelor ori care, având în vedere cuantumul prejudiciului, calitatea și numărul participanților la procesul penal sau întinderea faptelor pe raza teritorial-administrativă cu caracter internațional sau republican, cât și a cauzelor ce prezintă rezonanță și pericol social sporit, inclusiv retrase, în condițiile legii, de la subdiviziunile de urmărire penală subordonate sau alte organe de urmărire penală, fie transmise pentru efectuarea urmăririi penale de către Procurorul General sau adjunctul acestuia.

37. **Secția urmărire penală a Centrului pentru combaterea traficului de persoane**, în calitate de organ specializat, are competență teritorială pe tot teritoriul Republicii Moldova și competența materială stabilită de art. 266 Cod procedură penală, de regulă efectuează urmărirea penală în cauzele pornite în legătură cu infracțiunile prevăzute de art. 158, 165, 165¹, 167, 168, 206, 207, 208¹, 208², 220, 284, 362¹ CP și alte infracțiuni, care au tangență sau au fost comise în concurs cu infracțiunile sus-menționate, inclusiv în cele preluate, în condițiile legii, de la alte organe de urmărire penală sau transmise pentru efectuarea urmăririi penale de către Procurorul General sau adjunctul acestuia.

38. **Secția urmărire penală a Centrului pentru combaterea crimelor informatice al INI**, în calitate de organ specializat, are competență teritorială pe tot teritoriul Republicii Moldova și competența materială stabilită de art. 266 Cod procedură penală, de regulă efectuează urmărirea penală în cauzele pornite în legătură cu

infracțiunile prevăzute de capitolul XI al Codului penal (infracțiuni informaticе și infracțiuni în domeniul telecomunicațiilor) și alte infracțiuni, care au tangență sau au fost comise în concurs cu infracțiunile sus-menționate, inclusiv în cele preluate, în condițiile legii, de la alte organe de urmărire penală sau transmise pentru efectuarea urmăririi penale de către Procurorul General sau adjunctul acestuia.

39. Secția coordonare a activității de urmărire penală a **Direcției de poliție a mun. Chișinău** a IGP are competență teritorială pe tot teritoriul municipiului Chișinău și competență materială stabilită de art. 266 Cod procedură penală, efectuează urmărirea penală în cauzele complicate, cu multe episoade, fapte comise în diferite sectoare, în care este necesar de realizat un volum mare de lucru, în cauzele în care figurează un număr mare de bănuitori, învinuitori și părți vătămate, cât și pe infracțiunile prevăzute de art. 192¹, 264-266 și 268-269 Cod penal, inclusiv preluate, în condițiile legii, de la subdiviziunile de urmărire penală subordonate sau alte organe de urmărire penală sau transmise pentru efectuarea urmăririi penale de către Procuratura mun. Chișinău sau Procuratura Generală.

40. Secția coordonare a activității de urmărire penală a **Direcției de poliție a UTA Găgăuzia** are competență teritorială pe tot teritoriul UTA Găgăuzia a Republicii Moldova și competență materială stabilită de art. 266 Cod procedură penală, de regulă efectuează urmărirea penală în cauzele complicate, cu multe episoade, fapte comise în diferite raioane ale UTA Găgăuzia, sau în care este necesar de îndeplinit un volum mare de lucru, în cauzele în care figurează un număr mare de bănuitori, învinuitori și părți vătămate, inclusiv în cauzele preluate, în condițiile legii, de la subdiviziunile de urmărire penală subordonate sau transmise pentru efectuarea urmăririi penale de către Procuratura UTA Găgăuzia sau procuratura competentă.

41. **Subdiviziunile de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție municipale sau raionale** dispun de competență doar în teritoriul administrativ în care activează și efectuează urmărirea penală, în limitele competenței materiale, stabilite de art. 266 Cod procedură penală, inclusiv în cele transmise, în condițiile legii, de alte organe de urmărire penală sau de către procuratura competentă.

42. Direcția generală urmărire penală, Secția coordonare a activității de urmărire penală a Direcției de poliție a mun. Chișinău și Secția coordonare a activității de urmărire penală a Direcției de poliție a UTA Găgăuzia, examinează plângerile, denunțurile și autodenunțurile prin care au fost sesizate despre săvîrșirea unei infracțiuni și sunt abilitate să efectueze urmărirea penală pentru orice infracțiune comisă în limitele circumscriptiei în care activează sau să o dispună conform legii subdiviziunii teritoriale de urmărire penală ierarhic inferioare din subordinea sa.

43. În domeniul activității criminalistice subdiviziunile de profil își desfășoară potrivit competențelor activitățile de cercetare a locului faptei în scopul descoperirii/depistării, ridicării și ambalării urmelor și mijloacelor materiale de probă în vederea predării acestora reprezentanților organelor de urmărire penală.

44. **Secția CFL**, în calitate de subdiviziune de profil are competență pe tot teritoriul Republicii Moldova, participă potrivit competențelor la cercetarea locului faptei care

prevăd activități complexe în cazul comiterii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, cu prezența circumstanțelor agravante prevăzute de Codul penal al RM, art. 77 alin. (1) și anume:

- săvârșirea infracțiunii prin acte de o deosebită cruzime sau prin batjocorirea victimei;
- săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit;
- săvârșirea infracțiunii cu folosirea armei, a munițiilor, a substanțelor explozive ori a dispozitivelor ce le imită, a mijloacelor tehnice special pregătite, a substanțelor nocive și radioactive, a preparatelor medicamentoase și a altor preparate chimico-farmacologice, precum și cu aplicarea constrângerii fizice sau psihice;
- atacurilor asupra persoanelor sau instituțiilor care beneficiază de protecție internațională (art.142 CP);
- omorul intenționat asupra a două sau mai multe persoane, omorului comis la comandă, asupra unui minor, comis cu o deosebită cruzime sau din motive sadice (al.(3) lit. a) art.145 CP);
- cazurilor de tâlhării cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, sau prin schingiuire, tortură, tratament inuman sau degradant (al.(3) lit. c) - d) art.188 CP);
- șantaj soldat cu urmări grave, sau însotite de răpirea victimei (al.(4) art.189 CP);
- trafic de copii soldat cu vătămări grave ori cu decesul acestora (al.(3) lit. d) art.206 CP);
- actului terorist (art.278 CP);
- luarea de ostacăci (al.(3) art.280 CP).
- infracțiunilor comise de grupări sau organizații criminale;
- infracțiunilor cu rezonanță social sporită.
- în alte cazuri, prin coordonarea conducerii CTCEJ.

45. Antrenarea criminaliștilor ST-C din cadrul Inspectoratelor de poliție se efectuează prin intermediul dispeceratului acestora în raza căruia s-a comis infracțiunea, iar în alte cazuri, la indicația conducerii Inspectoratelor de poliție, în subordinea căruia se află ST-C.

Secțiunea 1

Atribuțiile conducătorilor

46. **Şeful Inspectoratului General al Poliției**, în raport cu conducătorii organelor de investigații, de toate nivelele din cadrul IGP al MAI, are statut de conducător ierarhic superior și acționează în limitele atribuțiilor și competențelor atribuite prin lege.

47. În virtutea atribuțiilor, șeful IGP este în drept să dispună, după caz, oricărui organ de investigații subordonat, de orice nivel, să examineze, în ordinea prevăzută de lege, informațiile referitoare la infracțiuni și incidente și să verifice această activitate.

48. Divergențele de organizare a activității subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice vor fi soluționate de către șeful IGP.

49. Indicațiile și cerințele șefului IGP date în conformitate cu legislația în vigoare, Regulamentul privind organizarea și funcționarea IGP al MAI și prezentele instrucțiuni

sunt executorii pentru toți reprezentanții organelor de investigații, de urmărire penală și criminalistice subordonate respective, cu excepția celor care nu afectează atribuțiile și independența procesuală a acestora.

50. În raport cu reprezentanții organelor de investigații, de urmărire penală și criminalistice șeful IGP are calitate de angajator și decide asupra raporturilor de muncă și alte activități, care nu afectează atribuțiile și independența procesuală a acestora.

51. Șeful IGP poate să desemneze un șef adjunct care va coordona activitatea pe domeniul investigare infracțiuni.

52. **Şeful INI** este ierarhic superior în raport cu conducătorii subdiviziunilor de investigații din cadrul IGP și prin intermediul adjuncților și conducătorilor subdiviziunilor constituite în cadrul acestei instituții, asigură implementarea politicilor statului și IGP al MAI în domeniul constatării infracțiunilor, organizează, dirijează, coordonează și exercită controlul asupra activității organelor de investigații subordonate, inclusiv a celor din cadrul INI, implicit organizează acordarea ajutorului metodico-practic, organelor subordonate la descoperirea infracțiunilor, întreprinde acțiuni în vederea asigurării respectării legalității în activitatea de descoperire a infracțiunilor, pe liniile de activitate. În lipsa șefului INI, atribuțiile vor fi îndeplinite de către un șef adjunct al INI desemnat.

53. În virtutea atribuțiilor procesuale, șeful INI este în drept să dispună, după caz, oricărui organ de investigații subordonat să examineze, în ordinea prevăzută de lege, informațiile referitoare la infracțiuni și incidente și să verifice această activitate.

54. În cazul problemelor și divergențelor apărute pe toate trei nivele, în conlucrarea subdiviziunilor de investigații, respectiv pentru a verifica rolul la descoperirea infracțiunilor a reprezentanților serviciilor de investigații incluși în grupul de urmărire penală, șeful INI organizează ședințe, la care poate invita conducătorii subdiviziunilor, în cadrul căror activează serviciile de investigații, conducătorii acestor servicii și membrii grupului de urmărire penală.

55. **Conducătorii organelor de investigații de nivelul doi** pe lângă atribuțiile expres prevăzute de lege, de actele normative departamentale și interdepartamentale și de Regulamentele proprii, dispun de statut de conducători ierarhic superiori în raport cu organele de investigații subordonate și de asemenea, sunt împuniciți să organizeze, dirijeze, coordoneze și să exercite controlul activității organelor de investigare subordonate, implicit să asigure respectarea legislației procesuale în aceste organe.

56. **Conducătorii organelor de investigații de nivelul trei** și celor specializate au atribuții expres prevăzute de lege, în subdiviziunile pe care le conduc, respectiv asigurarea efectuarii acțiunilor de constatare, în conformitate cu legea și conform competenței materiale, după caz, teritoriale.

57. Conducătorii organelor de investigații dispun și de alte atribuții prevăzute de lege, actele normative departamentale sau interdepartamentale.

58. Conducătorii de orice nivel care efectuează activitatea specială de investigații repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, autorizează măsurile prevăzute la art. 18 alin. (1) pct. 3) a Legii nr. 59 din 29.03.2012 și exercită controlul asupra executării lor, coordonează activitatea ofițerilor de investigații din subordine și exercită controlul departamental asupra lor și asupra acestuia se răsfrâng drepturile și obligațiile ofițerului de investigații, precum și dispun de alte drepturi prevăzute de legi și acte normative.

59. Șeful Direcției generale urmărire penală, în raport cu conducătorii organelor de urmărire penală de toate nivelurile din cadrul IGP al MAI, inclusiv a celor constituite în DGUP, dispune de statut de conducător ierarhic superior și acționează în limitele atribuțiilor și competențelor stabilite de lege, Regulamentul DGUP, prezentele instrucțiuni și alte acte normative departamentale sau interdepartamentale.

60. În virtutea atribuțiilor procesuale, șeful DGUP este în drept să transmită, după caz, conform competenței teritoriale sau materiale, în conformitate cu legislația, oricărei subdiviziuni de urmărire penală subordonate, de orice nivel, să examineze și să soluționeze, în ordinea prevăzută de lege, sesizările. Iar în cazul primirii altor informații referitoare la infracțiuni și incidente, să transmită pentru examinare și soluționare altor organe de constatare conform competenței.

61. Pentru soluționarea problemelor și divergențelor apărute în conlucrarea organelor de urmărire penală cu alte subdiviziuni ale Poliției, respectiv pentru a verifica care este rolul la descoperirea infracțiunilor a reprezentanților serviciilor de investigații și urmărire penală incluși în grupurile de urmărire penală, șeful DGUP poate organiza ședințe, cu participarea conducătorilor subdiviziunilor, în cadrul cărora activează organele de urmărire penală, conducătorii organelor de urmărire penală și membrii grupurilor de urmărire penală.

62. Conducătorii organului de urmărire penală, de toate nivelele, au obligația de a depista și curma încălcările esențiale a drepturilor persoanelor participante la procesul penal și omisiunile ireparabile în procesul de administrare a probelor, cât din oficiu, atât și la plângerile părților, iar în legătură cu depistarea acestora, după caz, le revine obligația de a dispune sau realiza nemijlocit anchete de serviciu și a adopta, conform legii, soluții privind ridicarea materialelor cauzei penale și transmiterea lor altui ofițer de urmărire penală.

63. Șefii subdiviziunilor de urmărire penală de nivelul doi pe lângă atribuțiile expres prevăzute de lege, de actele normative departamentale și interdepartamentale și de regulamentele proprii, dispun de statut de conducători ierarhic superiori în raport cu subdiviziunile de urmărire penală subordonate și au obligația de a asigura implementarea politicilor promovate în sfera activității de urmărire penală, de asemenea, sunt împuñători să organizeze, dirijeze, coordoneze și să exercite controlul activității organelor de urmărire penală subordonate, implicit, să asigure independența procesuală a ofițerilor subordonați.

64. Conducătorii organelor de urmărire penală de nivelul trei și celui specializat, pe lângă atribuțiile expres prevăzute de lege, de actele normative departamentale și interdepartamentale și de regulamentele proprii, au atribuția de a implementa, în subdiviziunile pe care le conduc, politicile promovate în sfera activității de urmărire penală, de a asigura rolul activ al organului de urmărire penală, efectuarea urmăririi penale conform competenței materiale, sub toate aspectele, complet, obiectiv și cu respectarea principiilor procesului penal. De asemenea, acesta exercită controlul asupra efectuării la timp a acțiunilor de descoperire și prevenire a infracțiunilor și asigură înregistrarea, în modul stabilit a sesizărilor despre săvârșirea infracțiunilor.

65. Conducătorul CTC și EJ în executarea atribuțiilor prevăzute de lege în domeniul activității criminalistice, desfășoară următoarele activități:

- 1) stabilește sarcinile și atribuțiile de serviciu ale anagaților;
- 2) asigură controlul asupra plenitudinii și calității cercetărilor efectuate, fără a încalca principiul independenței specialiștilor;
- 3) organizează asigurarea tehnico-materială a secției CFL;
- 4) coordonează domeniul expertize judiciară;
- 5) îndeplinește alte funcții atribuite în competență sa prin actele interne ale IGP sau/și prin indicațiile conducerii IGP.

În lipsa șefului CTCEJ, activitățile stabilite sunt exercitate de șeful adjunct al CTCEJ.

66. Conducătorul Secției CFL execută atribuțiile prevăzute de acte normative în domeniul activității criminalistice și asigură desfășurarea următoarelor activități:

- 1) organizează și coordonează activitatea Secției CFL și este responsabil de îndeplinirea atribuțiilor acesteia;
- 2) asigură respectarea și executarea legislației în domeniul cercetării locului faptei, realizarea sarcinilor și funcțiilor ce derivă din Regulamentul de activitate al Secției CFL;
- 3) aplicarea mijloacelor tehnico-criminalistice;
- 4) gestionarea și aplicarea efectivă a evidențelor criminalistice;
- 5) evidență strictă a mijloacelor tehnice criminalistice întărite după Secția CFL, menținerea lor în stare activă pentru aplicare;
- 6) participarea la instruirea efectivului Poliției în cadrul procesului instructiv didactic privind aplicarea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice;
- 7) acordarea ajutorului practic în folosirea și aplicarea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice de ST-C ale inspectoratelor de poliție;
- 8) implementarea MMTS în practica activității Poliției și asigurarea folosirii efective la descoperirea și cercetarea infracțiunilor;
- 9) stabilirea necesarului privind procurarea tehnicii criminalistice folosite de Secția CFL și ST-C.
- 10) controlul metodic și profesional al activității ST-C;

11) organizează constatarea, generalizarea și introducerea experienței înaintate de organizare a folosirii MMT-Ş la prevenirea, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.

67. Conducătorul ST-C execută atribuțiile prevăzute de acte normative în domeniul activității criminalistice și asigură desfășurarea următoarelor activități:

- 1) aplicarea MMTŞ la cercetarea locului faptei;
- 2) evidența strictă a mijloacelor tehnice criminalistice întărite după ST-C, menținerea lor în stare activă pentru aplicare;
- 3) gestionarea și aplicarea efectivă a evidențelor criminalistice;
- 4) asiguarea necesarului privind procurarea materialelor de consum și a tehnicii criminalistice folosite la CFL;
- 5) ridicarea nivelului profesional a fiecărui angajat din cadrul subdiviziuni;
- 6) îndeplinește alte funcții atribuite în competență sa prin actele interne ale IP/IGP sau/și prin indicațiile conducerii IP/IGP.

Secțiunea 2 **Prevenirea și combaterea infracțiunilor**

68. În domeniul prevenirii și combaterii infracțiunilor, conform competenței realizează următoare:

- 1) întreprind măsuri de prevenire și combatere a infracțiunilor, în comun cu alte subdiviziuni ale organelor de Poliție, aplicând cu promptitudine și conform competențelor toate mijloacele prevăzute de lege;
- 2) informează autoritățile publice, instituțiile, etc. și cetățenii asupra respectării legislației penale și referitor la măsurile de apărare împotriva infracțiunilor;
- 3) stabilesc și analizează, cauzele și condițiile care ar putea contribui la săvârșirea sau creșterea numărului unor categorii de infracțiuni, sesizează despre acestea conducerii întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor și solicită luarea unor măsuri pentru înlăturarea acestora;
- 4) sesizează autoritățile statului în privința încălcărilor legislației în vigoare sau a drepturilor și libertăților omului depistate pe parcursul urmăririi penale;
- 5) întocmesc în ordinea art. 217 Cod de procedură penală sesizări pe care le expediază spre executare organului sau persoanei cu funcții de răspundere competente pentru înlăturarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii;
- 6) studiază permanent nivelul, starea, tendințele și dinamica criminalității, și în dependență de indicii relevați, elaborează și întreprinde măsuri concrete de control și de combatere a manifestărilor infracționale;
- 7) exercită controlul permanent a activităților de descoperire, prevenire, curmare și cercetare a infracțiunilor, în special a celor grave, deosebit de grave și excepțional de grave, inclusiv a infracțiunilor transnaționale sau de rezonanță social-sporită;
- 8) reacționează imediat și prompt, în limitele competențelor, la sesizările și alte informații, cu privire la infracțiuni;

9) asigură căutarea persoanelor care se eschivează de la răspunderea penală și a persoanelor dispărute fără urmă;

10) aplică pe larg la combaterea infracțiunilor a tehnicii speciale, tehnicii criminalistice, evidențelor criminalistice, experiențelor avansate, a formelor și metodelor de organizare a muncii;

Secțiunea 3

Modul de conlucrarea serviciilor implicate în descoperirea și investigarea infracțiunilor

69. Organizarea deplasării grupului de urmărire penală la fața locului, a cercetării la fața locului, începerii și efectuării urmăririi penale, executarea dispozițiilor organului de urmărire penală și alte aspecte referitoare la organizarea activității de urmărire penală este efectuată în conformitate cu CPP și ordinul IGP nr. 138 din 11.11.2013 „Privind aprobarea instrucțiunilor referitoare la organizarea activității de urmărire penală în cadrul Inspectoatului General al Poliției al MAI”, precum și ordinul nr. 487 din 29.12.2016 „Cu privire la aprobarea procedurii operaționale „Cercetarea la fața locului”.

70. Organul de investigații la parvenirea unei informații despre infracțiune indiferent de sursă, urmează să o înregistreze, să o verifice, după caz să efectueze acte de constatare și la stabilirea bănuielii rezonabile în săvârșirea unei infracțiuni, întocmește proces-verbal de constatare și o transmite organului de urmărire penală, în caz contrar întocmește încheiere privind neconfirmarea veridicității informației. Aceleași acțiuni le îndeplinește și la parvenirea unei plângeri care nu îtrunește condiții art. 263 Codului de procedură penală.

71. Primele acțiuni ce nu suferă amânare se organizează și efectuează în conformitate cu pct.pct. 150 – 168 prevăzute în Instrucțiunile referitoare la organizarea activității de urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI aprobate prin ordinul IGP nr. 138 din 11.11.2013.

Secțiunea 3

Schimbul de informații

72. În cazul parvenirii informației despre comiterea unei infracțiuni deosebit de grave și exceptional de grave la organele de investigații de nivelul III, acestea sunt obligate imediat să informeze organul de investigații de nivelul II sau, după caz de nivelul I, cu întreprinderea acțiunilor ce nu suferă amânare.

73. În cazurile comiterii infracțiunilor deosebit de grave și exceptional de grave, sau de rezonanță, conducătorul organelor de investigații de nivelul trei anunță imediat organele de investigații de nivelul II din teritoriul administrativ, și conduce efectuarea primelor acțiuni de investigare. Organele de nivelul doi sunt obligate să preia investigarea infracțiunii săvârșite, iar materialele acumulate sunt preluate de organul de urmărire penală competent.

74. În cazurile infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și a celor cu o rezonanță social sporită, menționate la pct. 26, precum și cele prevăzute la pct. 27 al prezentului Standard, investigarea este preluată de către subdiviziunile specializate ale organului de investigații de primul nivel (INI), iar materialele acumulate de organele de urmărire penală conform competenței procesuale.

75. Secția CFL a CTC și EJ acordă asistență solicitată de ST-C din cadrul organelor de nivelul III în cazurile prevăzute la pct. 44 al prezentului Standard.

76. Interacțiunea organelor de investigații cu organele de urmărire penală se asigură prin intermediul conducătorilor subdiviziunilor respective la nivelul în care activează.

77. Conducătorul organului de investigații de nivelul I asigură interacțiunea la nivel național, cei de nivelul II la nivel regional, iar cei de nivelul III la nivel teritorial.

CAPITOLUL IV **INTERACȚIUNEA ȘI COORDONAREA**

78. Serviciile de investigații sunt obligate să comunice neîntârziat, în ordinea stabilită, ofițerului de urmărire penală datele ce prezintă interes pentru cercetarea obiectivă, multilaterală și sub toate aspectele a circumstanțelor unui caz, și să propună motivat efectuarea unor acțiuni procedurale în vederea stabilirii probelor și verificarea procesuală a datelor obținute în cadrul măsurilor speciale de investigații.

79. În cazurile obținerii informațiilor care prezintă interes pentru alte autorități care efectuează activitatea specială de investigații și țin de competența acestora, respectă prevederile art. 11, lit. d) Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații.

80. Ofițerul de urmărire penală și ofițerii de investigații, în cadrul procesului penal, asigură în comun realizarea măsurilor speciale de investigații inițiate în rezultatul informațiilor devenite cunoscute, stipulate în pct. 2) alin. (1) art. 19 al Legii nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații și poartă răspundere personală pentru divulgarea surselor și metodelor obținerii ei.

CAPITOLUL V **DOTAREA SUBDIVIZIUNILOR DE INVESTIGAȚII, URMĂRIRE PENALĂ ȘI CRIMINALISTICE**

81. Organele de investigații, urmărire penală și criminalistice pot detine, administra și/sau folosi, după caz, în condițiile legii, imobile, mijloace de transport personalizate și

dotate cu dispozitive de avertizare sonore și luminoase de culoare roșie și albastră, mijloace de transport anume destinate transporturilor bunurilor și valorilor dotate potrivit legii, armament, muniție, echipamente și mijloace tehnice speciale, necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

82. Personalul subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice este dotat cu uniformă, însemne distinctive și, inclusiv, cu:

- 1) arme letale de apărare și pază sau arme neletale destinate pentru autoapărare;
- 2) mijloace individuale de apărare, intervenție și imobilizare prevăzute în Legea nr. 218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, cu modificările și completările ulterioare;
- 3) spații de muncă cel puțin 5m² pentru fiecare angajat, dotat cu mobilier (masă-birou, fotoliu, 2 scaune, dulap, safeu, calculator, imprimantă).

83. Normele de dotare cu bunuri materiale de inventar a angajaților subdiviziunilor specializate de investigații, urmărire penală și criminalistice sunt aprobată prin ordinul ministrului afacerilor interne.

84. Cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă a angajaților subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice sunt asigurate conform Hotărârii Guvernului nr. 353 din 05.05.2010 „Cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă”.

85. Prin Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Poliției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 24.04.2013 se stabilesc, potrivit legii, normele de dotare, categoriile de personal care sunt dotate cu mijloace individuale de apărare, intervenție, imobilizare, armament și muniție, tipurile de arme, portul, modul de păstrare, manipulare, securitate și evidența ale acestora.

86. Normele de dotare pentru subdiviziunile de investigații, urmărire penală și cu activitate criminalistică ale Poliției sunt asigurate conform Hotărârii Guvernului nr. 284 din 24.04.2013 „Privind aprobarea uniformei, însemnelor și normelor de echipare cu uniformă a polițiștilor”; Hotărârii Guvernului nr. 474 din 19.06.2014 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora”; Hotărârii Guvernului nr. 1154 din 23.10.2007 „Privind normele anuale de consum a subdiviziunilor tehnico-criminalistice a MAI”, precum și a normelor aprobată de către ministrul afacerilor interne.

CAPITOLUL VI FORMAREA PROFESIONALĂ

87. La ocuparea funcțiilor în subdiviziunile care au atribuții în domeniul investigare infracțiuni, urmărire penală, precum și cei cu atribuții în domeniul criminalistic, angajații vor urma un program de activități de formare și dezvoltare a experiențelor profesionale

în conformitate cu Regulile generale de evoluție în carieră a polițistului prevăzute în Ghidul carierei polițistului, aprobat prin ordinul MAI nr. 2017 din 06.07.2017.

88. Fac excepție de la prevederile pct. 87 polițistii care provin din structurile Ministerului de Interne, precum și cei care au urmat un program de pregătire inițială într-o instituție de învățământ din cadrul Ministerului de Interne.

89. În cadrul Inspectoratului General al Poliției pot solicita acordarea dreptului pentru participare în calitate de criminalist la desfășurarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații angajații CTCEJ sau ST-C, care au trecut pregătirea corespunzătoare în conformitate cu actele normative în vigoare.

90. Examinarea activității profesionale a candidatului criminalist este supus calificării în fața comisiei de profil. Ca rezultat al examinării se eliberează un document nominal (Certificat de calificare) care atestă faptul prezenței dreptului de efectuare de sine stătătoare a acțiunilor de urmărire penală (inclusiv cercetarea locului faptei) și a măsurilor speciale de investigații.

91. Durata programelor de formare profesională este de stabilită prin ordinul MAI.

92. Finalizarea programelor de formare profesională se face prin examen de absolvire, conform planului de învățământ. În urma promovării examenului, obțin un certificat de absolvire eliberat, de către instituția organizatoare. Organizarea programelor de formare și structura programelor de învățământ se va face etapizat astfel încât activitatea specifică să nu fie afectată.

DISPOZIȚII FINALE

93. Standardul va fi repartizat în sistem controlat prin intermediul Listei de repartizare la structurile/persoanele implicate în procesul activității procedurale. Aceasta se păstrează la emitent și se poate actualiza independent de procesul de revizuire a standardului.

94. Standardul va fi revizuit ori de cate ori se consideră necesar (când apar modificări organizatorice sau ale reglementarilor legale cu caracter general și intern etc). Lista modificărilor va însoțи procedura inițială în procesul de avizare/approbare, respectiv ediția nouă în procesul de repartizare.

95. Pe perioada absenței de la serviciu a persoanelor care utilizează Standardul în vigoare, aplicarea acestuia se va realiza de înlocuitorii de drept ai acestor persoane.